

ĐỀ CHÍNH THỨC

I. ĐỌC-HIỂU (4,0 điểm) Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Bác sĩ Đặng Thuỳ Trâm từng viết: “Đời phải trải qua giông tố, nhưng chớ cúi đầu trước giông tố”. Bất cứ ai trong chúng ta cũng sẽ phải đối mặt với khó khăn, thách thức, trở ngại và thất bại. Bởi không có con đường nào là bằng phẳng, dễ đi, nếu muốn thành công thì trước hết phải học cách chấp nhận, đối mặt, vượt qua thất bại của chính mình. Có thể nói, thất bại đáng sợ nhất của cuộc đời chính là không chiến thắng bản thân, không nỗ lực theo đuổi mục tiêu, lí tưởng mà mình đã chọn.

Quả thực là như vậy, việc kiên trì nỗ lực để cố gắng theo đuổi mục tiêu, lí tưởng là rất quan trọng. Cuộc sống thăng trầm như bản hoà ca, không phải lúc nào cũng suôn sẻ, dễ dàng và êm đềm thành công. Thất bại là điều khó tránh nhưng đó chính là người thầy đầu tiên của chúng ta trên đường đời. Đôi lúc, ta tự trách vì những quyết định sai lầm của mình. Nhưng đó là lúc ta nhận thức và rút ra bài học, biến thất bại thành đòn bẩy để hướng đến thành công, không suy sụp hay bỏ cuộc.

(Theo Trần Thị Cẩm Quyên, in trong *Văn học và tuổi trẻ*, viện nghiên cứu sách và học liệu giáo dục, Bộ Giáo dục và Đào tạo, số 11 -2021)

Câu 1 (0.5 điểm): Theo văn bản, thất bại đáng sợ nhất của cuộc đời là gì?

Câu 2 (0.5 điểm): Theo tác giả, vì sao thất bại được coi là “người thầy đầu tiên” trên đường đời?

Câu 3 (1,0 điểm) : Chỉ ra nghĩa hàm ẩn trong câu văn sau: “Cuộc sống thăng trầm như bản hoà ca, không phải lúc nào cũng suôn sẻ, dễ dàng và êm đềm thành công.”

Câu 4 (1.0 điểm): Em hiểu thế nào về chi tiết “biến thất bại thành đòn bẩy để hướng đến thành công”?

Câu 5 (1,0 điểm): Là học sinh, em sẽ làm gì để kiên trì theo đuổi mục tiêu học tập của mình?

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) nêu cảm nghĩ của em về bài thơ sau:

KHÔNG CÓ GÌ TỰ ĐẾN ĐÂU CON

-Nguyễn Đăng Tấn-

Không có gì tự đến đâu Con.

Quả muốn ngọt phải tháng ngày tích nhựa

Hoa sẽ thơm khi trải qua nắng lửa.

Mùa bội thu phải một nắng hai sương,

Không có gì tự đến đâu bình thường.

Phải bằng cả bàn tay và nghị lực!

*Như con chim suốt ngày chọn hạt,
Năm tháng bao dung khắc nghiệt lạ kỳ.*

*Dẫu bây giờ Cha Mẹ đôi khi,
Có nặng nhẹ yêu thương và giận dỗi.
Có roi vọt khi con hư và có lỗi
Thương yêu Con, đâu đồng nghĩa với nuông chiều!*

*Đường Con đi dài rộng biết bao nhiêu
Năm tháng nụ xanh giữ cây vươn thẳng,
Trời cao đó nhưng chẳng bao giờ lặng,
Chỉ có Con mới nâng nổi chính mình...
Nhớ nghe con!*

Câu 2 (4,0 điểm): Viết bài văn (khoảng 600 chữ) kể một hoạt động xã hội đã để lại cho bản thân em những suy nghĩ, tình cảm sâu sắc.

---- **HẾT** ----

HƯỚNG DẪN CHẤM KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I NĂM HỌC: 2025 - 2026
MÔN: NGỮ VĂN 8

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Thất bại đáng sợ nhất của cuộc đời chính là không chiến thắng bản thân, không nỗ lực theo đuổi mục tiêu, lí tưởng mà mình đã chọn	0,5
	2	- Thất bại được coi là “người thầy đầu tiên” vì: Từ thất bại con người rút ra bài học, nhận thức rõ sai lầm và trưởng thành hơn	0,5
	3	Nghĩa hàm ẩn của câu văn: Cuộc sống luôn có lúc vui - buồn, thành công - thất bại đan xen; con người phải chấp nhận rằng không có con đường nào hoàn toàn bằng phẳng. Vì thế, câu văn gửi gắm thông điệp rằng chúng ta phải biết chấp nhận khó khăn, sẵn sàng đối mặt với thử thách và kiên trì nỗ lực thì mới có thể đi đến thành công thật sự.	1,0
	4	“Biến thất bại thành đòn bẩy để hướng đến thành công” có nghĩa là: nhìn nhận thất bại một cách tích cực, rút kinh nghiệm từ sai lầm và lấy đó làm động lực để phấn đấu mạnh mẽ hơn.	1,0
	5	Bài học hoặc hành động cụ thể: - Cần kiên trì, không bỏ cuộc khi gặp khó khăn. - Dám đối mặt và vượt qua thất bại. - Luôn cố gắng học tập, rèn luyện để đạt mục tiêu. - Biết tự đánh giá, điều chỉnh sai lầm để tiến bộ hơn. - Giữ tinh thần lạc quan, không bi quan khi vấp ngã.	1,0
II		VIẾT	6,0
	1	Viết đoạn văn biểu cảm (khoảng 200 chữ): ghi lại cảm nghĩ của em về bài thơ “ <i>Không có gì tự đến đâu Con</i> ” của tác giả Nguyễn Đăng Tấn	2,0
		a. <i>Xác định được yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn</i> Xác định đúng yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 200 chữ) của đoạn văn.	0,25
		b. <i>Xác định đúng vấn đề cần nêu cảm xúc</i> - Xác định đúng nội dung: cảm nghĩ của em về bài thơ “ <i>Không có gì tự đến đâu Con</i> ” của tác giả Nguyễn Đăng Tấn	0,25
		c. <i>Triển khai hợp lý nội dung đoạn văn:</i> Viết được đoạn văn nêu cảm nghĩ về một bài thơ, đảm bảo bố cục đoạn, trình bày được những cảm nhận về chủ đề và nghệ thuật của bài thơ; trình bày mạch lạc, có cảm xúc riêng. *Mở đoạn: -Giới thiệu bài thơ “ <i>Không có gì tự đến đâu con</i> ” và ấn tượng chung. -Nêu cảm nghĩ khái quát: Đây là lời nhắn nhủ chân thành, giàu yêu thương và đầy ý nghĩa về sự nỗ lực trong cuộc sống. *Thân đoạn: -Cảm nhận về chủ đề: +Bài thơ nhắc con người hiểu rằng mọi thành quả đều được tạo nên từ lao động và rèn luyện bền bỉ. +Hình ảnh “quả ngọt”, “hoa thơm”, “mùa bội thu” gợi quy luật tự nhiên và cũng là quy luật trưởng thành. +Lời cha mẹ đôi khi nghiêm khắc nhưng xuất phát từ tình yêu thương, mong con nên người.	1,0

	+Khổ thơ cuối gửi gắm thông điệp mạnh mẽ: cuộc đời rộng lớn và nhiều thử thách, chỉ chính mình mới có thể tự nâng đỡ và quyết định tương lai của mình. ->Cảm nhận được tình cảm bao dung, sâu sắc của cha mẹ dành cho con cái: Hiểu rằng trưởng thành không dựa vào may mắn mà bằng ý chí, nghị lực và sự cố gắng hằng ngày =>Thấy bài thơ như một lời nhắc nhở nhẹ nhàng nhưng sâu thẳm về trách nhiệm với bản thân. -Cảm nhận về nghệ thuật: +Bài thơ sử dụng thể thơ tự do, giọng điệu tâm tình, gần gũi như lời cha mẹ dặn con. +Hình ảnh mang tính ẩn dụ, so sánh đẹp (quả – hoa – mùa; con chim chọn hạt), giàu sức gợi và dễ hiểu với người đọc. +Ngôn ngữ giản dị, mộc mạc, giàu chất đời sống, tạo nên cảm xúc chân thành. +Kết cấu theo mạch cảm xúc tự nhiên, cuối bài dồn lại thành một thông điệp sâu sắc. *Kết đoạn: -Khẳng định: Bài thơ giản dị nhưng giàu ý nghĩa, giúp mỗi người sống có mục tiêu và biết tự rèn luyện. -Liên hệ bản thân: cần chăm chỉ học tập, rèn luyện, biết ơn những lời dạy của cha mẹ và nỗ lực hoàn thiện mình từng ngày.	
	<i>d. Chính tả, dùng từ, đặt câu:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.	0,25
	<i>đ. Sáng tạo:</i> Cách diễn đạt độc đáo, có cảm nghĩ riêng, sâu sắc	0,25
2	Viết bài văn kể một hoạt động xã hội mà em tham gia.	4,0
	<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn kể một hoạt động xã hội mà em tham gia.</i>	0,25
	<i>b. Xác định đúng yêu cầu của bài văn tự sự:</i> Kể một hoạt động xã hội đã để lại cho bản thân em những suy nghĩ, tình cảm sâu sắc.	0,5
	<i>c. Triển khai nội dung bài văn tự sự:</i> -Mở bài: Giới thiệu một hoạt động xã hội đã để lại cho bản thân suy nghĩ, tình cảm sâu sắc. -Thân bài: Nêu những thông tin khái quát về hoạt động xã hội sẽ kể: + Đơn vị tổ chức + Thời gian + Địa điểm + Mục đích của hoạt động -Kể lại các sự việc theo trình tự hoạt động xã hội: kết hợp yếu tố miêu tả, biểu cảm + Sự việc 1 + Sự việc 2 + Sự việc.... -Kết bài: +Khẳng định ý nghĩa hoạt động +Nêu suy nghĩ, tình cảm của bản thân về hoạt động đã tham gia	2,5

	<i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.	0,25
	<i>đ. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về nội dung kê; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
Tổng điểm		10,0